

Komunikace s dítětem

- Jíš do školy?
  - Jo, chodím...
- Mluvím anglicky?
  - Do školy chodím pěšky...
- Trošku rozumím anglicky...
- Hraješ fotbal? – Ne.
  - Hraju florbal

Je **tvůj** otec zdravý?

Kdo je tvůj otec? – Ty! Jo, já...

Ne, má rýmu...

Babička je zdravá?

Jedna je zdravá, jedna není zdravá...

Která není zdravá? – Ta z Jaroměře...

- Nesla nějakou skříň a udělala si něco se zády
- Udělalo se mi špatně...
- Udělalo se mi dobře...

Co měl jsi na oběd? – nevím, zapomněl jsem to.

To bylo před hodinou...

Chutná ti zmrzlina...? – Ano, točená...

Byl jsi na Kypru někdy...? – Nevím...Víš, co je Kypr?

- Hora?
- Moře?
- Ostrov! Neznám to, neučili jsme to...
- Nebyl jsi na Kypru.
- Musíš jít! – Nepůjdu, nemám peníze...
- Jaká barva máš rád? – Modrou...
  - Máš něco modrého tady? Batoh...
- **Půjdeme** vymrskat (whip) **holky** pomlázkou...
- Dneska je zelené pivo... Samozřejmě.

- Co jsi dělal včera?
  - Nevím...
  - Včera byla středa.
  - Byl jsem na orientačním běhu...
    - Tam běháš a já nevím...
    - Běháme nahoru, dolů a rovně
- Co máte ve škole?
  - Určitě...
    - Češtinu
      - Co se učíte v češtině...?
      - Češtinu
      - Vyjmenovaná slova
        - Po B: být, bydlet, obyvatel, byt, příbytek, nábytek, obyčej, bystrý, bylina, kobyla, býk, Přibyslav, babyka
        - B + y (25 %)
        - B + i (75 %)
        - B, F, L, M, P, S V, Z
        - Píšete diktát?
    - Angličtinu
    - **Tělocvik** < tělo + cvičit
    - Prvouka
      - Něco jako biologie, chemie...
    - Vědouka < věda = science: pokusy = experimenty, zkoumáme něco...
- Chceš dělat můj domácí úkol z češtiny...?
  - To by bylo těžký...
  - Podplatit ho...
- Kdo je zvědavý (ten, kdo chce moc vědět), bude brzo starý...
-

Gynekologie a porodnictví

- **Menstruace**
  - Máte pravidelnou menstruaci?
  - Kdy byla poslední menstruace?
  - Máte při menstruaci bolesti?
  - Od kdy máte menstruaci = kdy jste začala menstruovat?
  - Jste v přechodu?
    - Přechod = žena, která **UŽ** nemá menstruaci
    - Těhotná žena taky nemá menstruaci.
    - Moje dcera taky nemá menstruaci...

- Máte nějaký výtok při menstruaci?
- Jaké je krvácení?
  - Moc, normální, trochu, trošičku...
- **Těhotenství**
  - Jsem těhotná... = čekám dítě
  - Kolikrát jste byla těhotná?
  - Jak dlouho trvá těhotenství?
    - 9 měsíců = 40 +/- 2 týdny
  - Měla jste nějaké komplikace / potíže, když jste byla těhotná?
    - Ne.
    - Ano.
      - Chuť k jídlu... abnormální?
      - Cukrovka
      - Vysoký krevní tlak
      - Něco se štítnou žlázou
      - Zvracení = ranní nevolnost
- **Porod**
  - Kolikrát jste rodila?
  - Bylo to normálně, nebo císařským řezem? <
    - Řezná rána
    - Říznout se nožem do ruky
    - Řízek
- **Potraty** < ztratíte dítě; ztratil jsi se? Ne... ztratil se v Olympii, když ti byly 4 roky...
  - Spontánní = samovolný
  - Vyvolaný: to dělá doktor
- Berete antikoncepci...
  - Jaká existuje? Moc...
  - Léky: hormonální antikoncepce jednou za den, každý den ve stejný čas a potom přestanete na týden, potom máte menstruaci...
  - Mechanická: nitroděložní tělíčko
  - kondom

1 Poslouchejte a odpovídejte. TM CD2/24 ([link](#))

1. Jak dlouho je paní Landová v nemocnici? **4 DNY**
2. Jak dlouho je těhotná? **13 TÝDNŮ**
3. Co se jí stalo minulý týden? **KRVÁCELA; ZAČALA KRVÁCET**
4. Může mít teď pacientka velkou fyzickou aktivitu? **BÝT V KLIDU; NE**
5. Měla nějaké potraty? **2; DVAKRÁT JSEM POTRATILA**
6. Jaký byl minulý porod? **KOMPLIKOVANÝ A DLOUHÝ**

Dlouhý porod?

Kolik trvá obvykle porod? 10–20 hodin pro první dítě, 6–14 hodin pro druhé dítě...

2 Řekněte česky / definujte

1. klešťový porod: **DÍTĚ NEMŮŽE JÍT VEN (OUT), POTŘEBUJU KLEŠTĚ**
2. operativní porod: **CÍSAŘSKÝ ŘEZ**
3. porod hlavičkou: **KDYŽ HLAVA JDE PRVNÍ**
4. porod koncem pánevním: **KDYŽ NOHY JDOU PRVNÍ**
5. samovolný porod: **SPONTÁNNÍ, NORMÁLNÍ; BEZ LÉKŮ**

3 Spojte

1. Měla jste někdy potrat? — A. To je moje čtvrté těhotenství.
2. Měla jste někdy mimoděložní těhotenství? — B. Ne, mimoděložní nikdy.
3. Kolikrát jste rodila? — C. Ne, druhý porod byl císařem.
4. Byly porody bez komplikací? — D. Ano, vloni, samovolně.
5. Kolikrát jste byla těhotná? — E. Ještě jsem nikdy nerodila.

1. Je to vaše první těhotenství? – Ne, . 3. Máte v těhotenství nějaké potíže? –
druhé Poslední dobou mi otékají kotníky
2. Jak dlouho už jste těhotná? – Jsem v 4. Kolik vážíte? – 72 kilo
pátém měsíci
5. Cítíte **pohyby plodu**? – Ano, **miminko** se hýbe asi tři týdny

Buňka → dvě buňky... → **plod** → čas →
miminko

Plod v děloze...

Miminko v břichu dělá co? Pohybuje se...

kope! Kope, jako fotbalista...

1. interrupce	→	A. poloha hlavičkou nahoru
2. kontrakce	→	B. císařský řez
3. ranní nevolnost	→	C. vyvolaný potrat
4. amniocentéza	→	D. spontánní potrat
5. samovolný potrat	→	E. zvracení
6. obrácená poloha plodu	→	F. odběr plodové vody
7. chirurgický porod	→	G. děložní stahy

4 Vyberte správné slovo

Lékař: Jaké máte potíže, paní Kvasničková?

Pacientka: Jsem ve druhém měsíci **těhotenství/těhotná** a začalo mě bolet břicho. Taky jsem začala krvácet.

Jsem dva měsíce těhotná...

Lékař: Jak dlouho **krvácíte/krvácení**?

Pacientka: Od včera.

Lékař: Jaké je to krvácení?

Pacientka: **Nejdříve/nakonec** jsem jen tak špinila, ale od včera je to krvácení silnější. A v noci mě hrozně začalo bolet břicho.

Lékař: A jak dlouho vás bolí břicho?

Pacientka: Asi 5 dní. Myslela jsem si, že to nic není.

Lékař: A kde vás to bolí?

Pacientka: Tady v podbříšku.

Lékař: Upadla jste někde nebo jste dělala něco **fyzicky/fyzikálně** náročného?

Pacientka: Ani ne. Jen jsem se byla **projít/odejít**, ale to dělám skoro každý den.

Procházka, jdu na procházku = jdu se projít

Lékař: Vyšetřím vás... Uděláme **ultrazvuk/rentgen** a uvidíme, zda je vše v pořádku.

Pacientka: Dobře.

Lékař: Pojdte, pomohu vám na vyšetřovací **stůl/židli**... Vyhrňte si triko. Jinak se nemusíte **svlékat/oblékat**... Dám vám na břicho gel, bude to trochu studit... Bohužel, paní Kvasničková, na ultrazvuku plod nevidím. Myslím, že jste **potratila/ztratila**. Je mi to líto... Budete muset podstoupit krátký zákrok, kdy vám překontrolujeme a vyčistíme **dělohu/pochvu**. Je to pod **celkovou/částečnou** narkózou = anestezii. Chcete někomu zavolat?

Pacientka: Ne, manžel na mě čeká na chodbě. Bylo to naše první těhotenství a dlouho jsme na ně čekali.

Lékař: Víím, že je to těžké, paní Kvasničková, ale za půl roku budete moci zase **otěhotnět/potratit**.

5 Jaký je rozdíl mezi...?

kojení – umělá výživa: **KDYŽ MIMINKO PIJE MLÉKO Z PRSU × SPECIÁLNÍ MLÉKO PRO DĚTI**

dust: prach; a pill: prášek

šestinedělí – porod – potrat **6 TÝDNŮ PO PORODU, TO JE MOC KRITICKÝ ČAS; ŽENA NEMŮŽE NEBO NEMĚLA BY KOUŘIT, PÍT ALKOHOL, PRACOVAT MOC**

měla by odpočívat, být s dítětem, kojit

porod: když máte miminko mezi stehny (musíte být jeho matka); narodí se dítě

potrat: když **miminko/plod zemře** před porodem; když těhotenství skončí dříve a bez dítěte

Modální slovesa

MÍT <i>should</i>	Mám tam chodit? <i>asking for advice or confirmation of a suggestion</i>
	Máte jít dál, říká pan doktor. <i>expressing weak obligation</i>
	Měl bys to dodělat. <i>giving advice</i>
MUSET <i>must, have to</i>	Lidé musí jíst, pít a dýchat. <i>expressing necessity</i>
	Musíte to udělat do pátku, řekl učitel. <i>expressing strong obligation</i>
	To musel být šok. <i>expressing assumption</i>
SMĚT <i>be allowed</i>	Smíte tady parkovat 10 minut, řekl policista. <i>expressing permission</i>
	Tady nesmíte kouřit. <i>expressing prohibition</i>
CHTÍT <i>want</i>	Chci tam jít. <i>expressing desire</i>
	Chce se mi na záchod. <i>expressing uncontrolled need (feel like)</i>
MOCT <i>can</i>	Nemůžu se postavit na nohy. <i>expressing ability</i>
	Dneska můžu jít do kina, mám čas. <i>expressing possibility</i>

6 Co má ten člověk dělat? Co nemá dělat? Buďte on/a a zeptejte se na radu.

Příklad: Nemám čas na děti kvůli práci. — **Mám** pracovat méně? **Mám** změnit práci?

1. Karel pracuje každý den od rána do večera.
2. Jiří zapomněl doma telefon a musí telefonovat domácímu (*landlord*).
3. Eva jde pozdě na lekci, protože autobus, kterým jela, měl zpoždění.
4. Alena ztratila peněženku ve vlaku.
5. Petr se zamiloval do Evy, která se chce vdávat za Radka.
6. Jan nezvládá studovat na všechny zkoušky, má strach, že ho vyhodí ze školy.
7. Marii dlouho bolí v krku, kašle, ale u doktora nebyla.

7 Zeptejte se, jestli máte něco udělat / jak můžete pomoci. Reagujte.

Příklad: Doma je nepořádek. — **Mám** uklidit?

1. Doma není mléko. _____?
2. David obědvá a potřebuje sůl. _____?
3. Petr chce cvičit v posilovně, ale nemá partnera. _____?
4. Jdete pro jídlo, kamarádka vypadá hladově. _____?
5. Kamarád neví, kdy jede autobus a nemá internet. _____?
6. Kamarád nemá peníze. _____?

8 Reagujte podle modelu.

Model: **Mám si koupit** nový telefon? — Myslím, že **by sis neměl kupovat** nový telefon, protože nemáš peníze..

- jít/chodit do školy
- najít si/hledat nový byt
- dát si/dávat si ještě jedno pivo
- přečíst/číst tu detektivku
- vzít si/brát si další paralen
- jet/jezdit na rok na Erasmus

9 Vyberte to nejlepší modální sloveso

1. Necítím se moc dobře a nevím, jestli *musím* / *mám* / *nemůžu* jít do školy.
2. O víkendu jsem *nemohl* / *chtěl* / *musel* jet do Prahy, ale nakonec jsem se rozmyslel (=changed my mind) a zůstal jsem doma.
3. Po operaci kolena jsem tři týdny *musel* / *nesměl* / *měl* sportovat, sport mi moc chyběl.
4. To je velká chyba, to jsi *musel* / *nemohl* / *neměl* dělat.
5. Všechny testy jsem napsal na více než 90 %, proto *nemůžu* / *nemám* / *nemusím* psát credit test.
6. Teď s tebou *musím* / *nemůžu* / *mám* mluvit, zavolej mi odpoledne.
7. Pořád tomu nerozumím, *nechtěl* / *musel* / *měl* bych si to ještě jednou přečíst.
8. Kdyby ses lépe učil, *mohl* / *neměl* / *nemusel* bys dneska pracovat v KFC.
9. *Nemohl* / *musel* / *měl* bys mi s tím pomoci? Sám to nezvládnou.
10. Včera nepřišla polovina studentů na lekci, *nemůže* / *musí* / *nemá* to být ta chřipková epidemie.

10 Diskutujte o problémech, které máte. Pomáhejte si :)